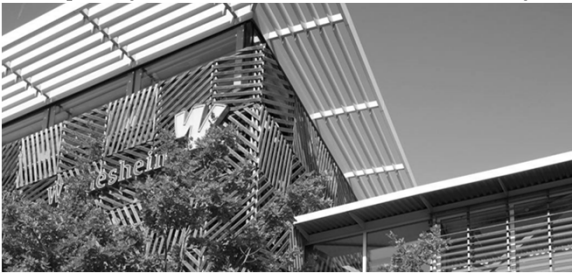

Het benutten van schooldata: planmatige inzet en een praktijkvoorbeeld vanuit het basisonderwijs

Swpbs conferentie 15 november 2019 Erny van Leusden en Anita Blonk

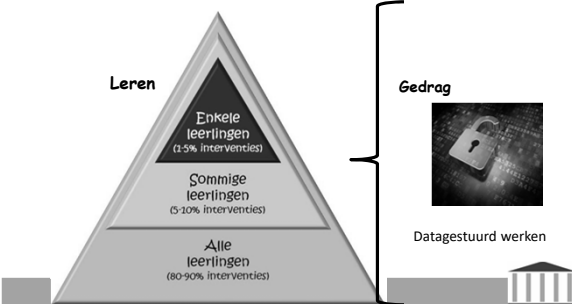
Windesheim zet kennis in werking

Overzicht workshop

- Voorstelronde. Wie zijn we en wat doen we al? En waarom?
- Funcies van data in SWPBS scholen
- Voorbeelden van data uit het primair onderwijs:
 - 't Ravelijn Ravenstein, SAAM scholen
- Eigen startsituatie vastleggen en keuzes maken in een jaar

Windesheim zet kennis in werking

Het SWPBS kader: de piramide

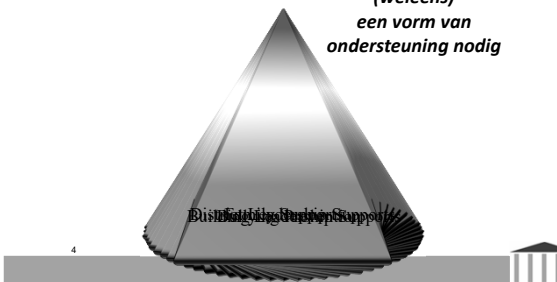
Leren

Gedrag

Datagestuurd werken

Windesheim zet kennis in werking

Iedereen heeft (weleens) een vorm van ondersteuning nodig

4

Windesheim zet kennis in werking

De 3 functies van datagestuurd werken in SWPBS-scholen

Gedrag in de school

- Onderbouw beslissingen kunnen nemen om het gedrag van leerlingen en leraren te veranderen

Monitoren van het veranderingsproces

- Implementatievraagstukken zoals snelheid, kwaliteit, duurzaamheid borging

Evalueren van SWPBS:

- Wat wilden we eigenlijk bereiken met SWPBS? Wat waren onze doelen?
- Is dat gelukt?

Windesheim zet kennis in werking

Doelen om SWPBS in te voeren

- Afname van:**
 - probleemgedrag
 - Verbaal geweld
 - aantal keren dat leerlingen de klas uit worden gestuurd.
 - ziekteverzuim personeel
 - ...
- Toename van:**
 - gevoel van veiligheid
 - sociaal gedrag op school, in de klas en thuis
 - schoolprestaties
 - effectieve leertijd
 -

Windesheim zet kennis in werking

Doelen/ aanleiding 't Ravelijn

- Instrument voor anti-pestprotocol
- Pilot vanuit PBS (preventief tegenover reactief)
- Scholingstraject PBS
 - herijking visie
 - kernwaarden in gedragsverwachtingen

Waarden van 't Ravelijn

Verantwoordelijkheid	Betrokkenheid	Uniek	Samen	Ontwikkeling

Windesheim zet kennis in werking

Hoe weten jullie dat je je doel of doelen aan het behalen bent?

- Afname van:
 - Verbaal geweld
 - aantal keren dat leerlingen de klas uit worden gestuurd.
 - ziekteverzuim personeel
 -
- Toename van:
 - gevoel van veiligheid
 - sociaal gedrag op school, in de klas en thuis
 - schoolprestaties
 - effectieve leertijd
 -

REACH GOAL!
STICK TO IT!
GET TO WORK!
TAKE PLAN!
SET GOAL!

Windesheim zet kennis in werking

Evalueren van doelen om SWPBS in te zetten

- SWPBS voor elkaar krijgen is geen doel op zich...
- Wat wil jullie school bereiken met SWPBS? Wat is het doel? Wat was ook alweer dat doel?
- Hoe weet je dat je bereikt wat je wil bereiken? Hoe meet je dat?

Windesheim zet kennis in werking

Wat zijn voor jullie organisatie belangrijke indicatoren?

- Kun je deze indicatoren in jouw jaarplanner zetten?
- Zie Bladzijde 2 Doelen

Windesheim zet kennis in werking

Voorbeelden. Hoe ga je dit (jaarlijks) evalueren?

- 1. Veiligheid:**
 - School Veiligheids onderzoek (via swpbs.info), Veiligheidsmonitor (Praktikon), eigen instrument Gedragsincidenten
- 2. Toename effectieve leertijd:**
 - Observatie: De mate van instructietijd, oefentijd, leertijd, spullen bij hebben
 - VO: percentage gemaakt huiswerk
- 3. Leerresultaten:**
 - Eigen administratie/ LVS-systeem
 - Rapportcijfers, rendementscijfers
- 4. Welbevinden van leerlingen:**
 - Leerlingvolgsysteem, vragenlijsten (SDQ)

Windesheim zet kennis in werking

Hoe ga je dit (jaarlijks) evalueren?

- 5. Vertrouwen van leraren in het kunnen omgaan met gedragsvraagstukken**
 - Effectiviteitsbeleving leraar en team (2 vragenlijsten)
- 6. Vermindering schooluitval:**
 - Ziekteverzuim, verloof, functioneringsgesprek bij leraren
 - Eigen administratiesysteem, absentie, schorsingen, verwijderingen voor leerlingen
- 7. Vergroting basisondersteuning op school:**
 - Kwaliteitsinstrumenten, het aantal handelingsplannen, gebruik van groepsplannen
- 8. Andere voorbeelden van doelen en mogelijkheden tot evalueren...**

Windesheim zet kennis in werking

SWPBS inspanningen afzetten t.o.v. resultaten van SWPBS

Metingen door de jaren heen:

- Voor de start
- Na 1 jaar
- Na 2 jaar
- Na 3 jaar

Wat gaat er en

Maar: komt het dan door SWPBS?
Vervolg vraag over de implementatie!!!

Windesheim zet kennis in werking

De 3 functies van data in SWPBS-scholen

Gedrag in de school

- Onderbouw beslissingen kunnen nemen om het gedrag van leerlingen en leraren te veranderen

Monitoren van een veranderingsproces

- Implementatievraagstukken zoals snelheid, kwaliteit, duurzaamheid borging

Evaluëren van SWPBS:

- Wat wilden we eigenlijk bereiken met SWPBS?
- Is dat gelukt?

Windesheim zet kennis in werking

Waar zijn jullie in de implementatie?

Adapted from Fixsen & Blase, 2005

Exploration & Adoption

- We think we know what we need so we are planning to move forward (evidence-based)

Installation

- Let's make sure we're ready to implement (capacity infrastructure)

Initial Implementation

- Let's give it a try & evaluate (demonstration)

Full Implementation

- That worked, let's do it for real and implement all tiers across all schools (investment)
- Let's make it our way of doing business & sustain implementation (institutionalized use)

Tier 3
Tier 2
Tier 1

Windesheim zet kennis in werking

Wat hebben we (al)echt gedaan, wat is de kwaliteit van de implementatie geweest, hoe goed zijn we als PBS-school?

Windesheim zet kennis in werking

Welke data heb je nodig?

Data over implementatie van de interventie:

- Benchmarks of Quality www.swpbsnetwerk.nl
- TFI via Windesheim mjm.nelen@windesheim.nl
- SET via Windesheim mjm.nelen@windesheim.nl
- TFI en SET vraagt training

Windesheim zet kennis in werking

Welke instrumenten heeft 't Ravelijn gebruikt?

BOQ

Benchmarks of Quality - OBS 't Ravelijn - september 2019

Discipline beleid

In orde	
7. Het consumentievel is in heldere taal beschreven, inclusief een	100,00%
8. Er zijn teambreed afspraken gemaakt hoe men rapporteert over de	71,43%
9. De gedragsincidentregistratie bevat informatie die het mogelijk is	100,00%
10. Er zijn teambreed afspraken gemaakt over wat men verstaat ond	100,00%
11. Er wordt onderscheid gemaakt in afhandeling van klein en groot p	100,00%
12. Er is een procedure voor het handelen na verwijsting uit de klas	57,14%

Data over implementatie van de interventie:

1. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

2. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

3. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

4. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

5. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

6. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

7. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

8. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

9. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

10. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

11. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

12. Hoe vaak wordt de interventie gebruikt?

Windesheim zet kennis in werking

 Windesheim

Certificeringscriteria leidend voor implementatie

- Waar zijn jullie in de implementatie?
- Implementeren op groen, of geel en rood en groen borgen?
- Alles op orde, borgen en verdiepen?

• www.swpbsnetwerk.nl

Windesheim zet kennis in werking

 Windesheim

Kwaliteit in implementatie vooral bepaald door:

1. **Gedagsverwachtingen** zijn bekend bij de medewerkers en leerlingen: SWPBS IN de klas!!
2. Er is een schoolbreed **systeem voor waardering** van gewenst gedrag
3. **Data** worden verzameld EN gebruikt
4. Er wordt met **team actieplannen** gewerkt; deze worden regelmatig bijgesteld

Swain-Bradway, Freeman& McIntosh, 2015

Windesheim zet kennis in werking

 Windesheim

Wat is de kwaliteit van jullie implementatie? Hoe weet je dit?

Keuze maken uit instrumenten, afhankelijk waar jullie zijn:

Starten met de BoQ
Vervolgens TFI
Externe toetsing: SET
Certificeringseisen NL: audit en mogelijkheid tot certificering

Kies jullie instrument: ga naar pagina 3 en maak je plan

Windesheim zet kennis in werking

 Windesheim

Vanuit resultaten op de monitoring-instrumenten: Komen tot een actieplan

- Wie doet wat, waar, wanneer, hoe?
- Wanneer wordt geëvalueerd?

Windesheim zet kennis in werking

 Windesheim

Jaarlijks: Het effect monitoren, evalueren en het actieplan bijstellen

Windesheim zet kennis in werking

 Windesheim

De 3 functies van data in SWPBS-scholen

Gedrag in de school

- Onderbouw beslissingen kunnen nemen om het gedrag van leerlingen en leraren te veranderen

Monitoren van een veranderingsproces

- Implementatievraagstukken zoals snelheid, kwaliteit, duurzaamheid borging

Evalueren van SWPBS:

- Wat wilden we eigenlijk bereiken met SWPBS?
- Is dat gelukt?

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

Leerlingen:
Wat houdt 't Ravelijn bij over leerlingen?

Incidentregistraties van:

- Plek
- Groep
- Tijdstip
- Klein probleemgedrag
- Groot probleemgedrag
- Leerling
- Leerkraft

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

Leerlingen:
Wat houdt 't Ravelijn bij over leerlingen?

Klein probleemgedrag

	aug	sep	okt
onacceptabel taalgebruik		2	1
uitschelden			
obsceen gebaren		1	
ruzie		3	3
plagen		1	
niet opvolgen aanwijzing		9	2
moedwillig verstoren	1	6	2
sterngebruik		1	5
misbruik materiaal		6	
onacceptabel digi			
anders	5	4	

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

Leerlingen:
Wat houdt 't Ravelijn bij over leerlingen? -> Koppeling aan SCOL

Schooloverzicht: Categorieën per groep
Schooljaar: 2017-2018
Afrans: 1 Najaar

Categorieën per groep

Group	Totaal	Sociaal	Ervaringen	Aandig	Samen	Taak	Preventies	Kuize	Opkomen	Ruize	Welbevinden	Voldigheid
1-2 (1)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
1-2 (2)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
3-4 (3)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
3-4 (4)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
4-5 (4)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
4-5 (5)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
6	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
7-8 (7)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
7-8 (8)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Totaal	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

Leerlinggedrag:

Algemeen: 5 W's

Registreren in SWIS, Magister, LVS

Pagina 4 invullen

Specifieke situatie: Moeilijke onderwijsituaties

Gele interventies: leerlingdata

Rode interventies: leerlingdata

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

Leraargedrag:
Wat wil 't Ravelijn bijhouden?

➤ Incidentbriefjes voor dataverzameling -> voorbeeld

➤ Flitsbezoeken

- Kijkwijzer leerkraftgedrag

- Kijkwijzer observatie lessen in goed gedrag

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

Leraargedrag:
Wat wil 't Ravelijn bijhouden?

Kijkwijzer PBL, Goed Gedrag, Nieuw Jaar

1. Houders bijhouden:

2. Gedragsoverzichten bijhouden:

3. Aankomen van nieuw gedrag:

4. Beter bijhouden van gedrag:

5. Consequenties op gedrag:

Feedback/Beoordelingen:

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

Leraaragdrag:
Wat wil 't Ravelijn bijhouden? -> nieuwe leerkracht

Step 2: Informatie PBS op 't Ravelijn Week 1 Step 3: PBS in de praktijk Week 2	Een gesprek met een lid van het PBS-team waar het document dat hiernaast genoemd staat wordt doorlopen en besproken. Een PBS-teamlid oefent met jou de volgende onderdelen: 1. Les in goed gedrag 2. Bekrachtigen 3. Aanpak 4. Data verzamelen	Je leest het handboek PBS op 't Ravelijn (incl. plan actief toezicht houden) door voorafgaand aan het gesprek met het PBS-teamlid. Een actieve en open houding tijdens het inoefenen van de onderdelen.	☐ handboek lezen ☐ handboek bespreken tijdens gesprek Zijn de volgende onderdelen geïnteresserd? ☐ les in goed gedrag ☐ gewenst gedrag ☐ ongewenst gedrag ☐ data verzamelen
--	---	---	--

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

PBS MEMO – OKTOBER 2019

Hoe communiceren we waar we staan?

De PBS MEMO is een document waarvoor het team van de school verantwoordelijk is. Het document wordt gebruikt om de schoolleiding, de ouders en de leerlingen in kennis te stellen van de PBS. Het document wordt ook gebruikt om de schoolleiding, de ouders en de leerlingen te informeren over de PBS. Het document wordt ook gebruikt om de schoolleiding, de ouders en de leerlingen te informeren over de PBS.

Windesheim zet kennis in werking

Gedrag in de school van leerlingen en leraren

Leraaragdrag:
Pagina 5 invullen

4:1 Instrument:

Uitvoeren lesplan Instrument:

Omgang met ongewenst gedrag/ Reactieprocedure toepassen Instrument:

Gale interventies zoals afgesproken toepassen Instrument:

Rode interventies zoals afgesproken toepassen Instrument:

Windesheim zet kennis in werking

INTERACTIES TUSSEN LERAAR EN LEERLING	REAGEREND OP POSITIEF GEDRAG	REAGEREND OP POSITIEF GEDRAG	REAGEREND OP ONGEWENST GEDRAG	REAGEREND OP ONGEWENST GEDRAG	TOTAAL
	Specifiek positieve feedback "Gefeliciteerd met je hand. Dat is een mooie manier om respectvol te zijn"	Generieke Positieve feedback "Goed gedaan!" "Wow, mooi hoor"	Correctieve feedback "Blijf veilig alsjeblift door je handen en voeten bij jezelf te houden"	Ineffectieve feedback "Stop!" "Stilstaan!" "Niet doen..."	
BIJ GEDRAG					
BIJ LEERSTAPEN					

4:1 Observatie

Gedurende 10 minuten observeren, wordt er elke keer een streepje genoteerd als iets zich voordoet.

Het doel is om meer positieve uitspraken te zien dan negatieve uitspraken.

Uitrekenen:
Totale ratio van alle interacties= ... : ... (Doel is 4:1)
Totale ratio van de gedragsinteracties= ... : ... (Doel is 4:1)

Windesheim zet kennis in werking

Schoolspecifieke evaluatiedata

- Hebben we gedaan wat we hebben afgesproken
- We vergelijken de data van identificatie met die van na de interventie
- Kun je evalueren met de data die in het begin gebruikt zijn?

Windesheim zet kennis in werking

Doe wat nodig is, niet wat mogelijk is

Erny van Leusden
ernyvanleusden@saamscholen.nl

Anita Blonk
a.blonk@windesheim.nl

KEEP IT SIMPLE

Windesheim zet kennis in werking